

1020

P. mynesis

44-8

4-83

1882

2010

MÉTHODE DE LECTURE
POUR LA LANGUE FRANÇAISE
A L'USAGE DES ARMÉNIENS

493

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ
ԳԱՂՂԻԱՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ
ԲՆԹԵՐՅՄԱՆ
Ի ՊԷՏՍ ՀԱՅՈՑ

Ք. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

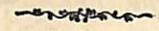
IMPRIMÉ AU COUVENT DE S^t. JACQUES
ՏՊԱԳՐԵԱԼ Ի ՎԱՆՍ Ս. ՅԱԿՈՎԱԲԵԱՆՑ

1882

44-8
4-83

24-8
4-83

**MÉTHODE DE LECTURE
POUR LA LANGUE FRANÇAISE
A L'USAGE DES ARMÉNIENS**

**ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ
ԳԱՂՂԻԱՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ
ԸՆԹԵՐՅՄԱՆ
Ի ՊԷՏՍ ՀԱՅՈՅ**

Բ. ՏՊԱԳՐԻՑԻՒՆ

AVEC L'APPROBATION
DE S. B. M^{sr}. ISAÏE
PATRIARCHE ARMÉNIEN DE JÉRUSALEM

**ՀՐԱՄԱՆԱԻ
Տ. Տ. ԵՍՍՅԵԱՅ**
ՍՐԲԱԶԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐԿԻ ՀԱՅՈՅ ՈՐ ՅԵՐՈՒՍԱԴԷՄ

IMPRIMÉ AU COUVENT DE S^t. JACQUES
ՏՊԱԳՐԵԱԼ Ի ՎԱՆՍ Ս. ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՑ

1882

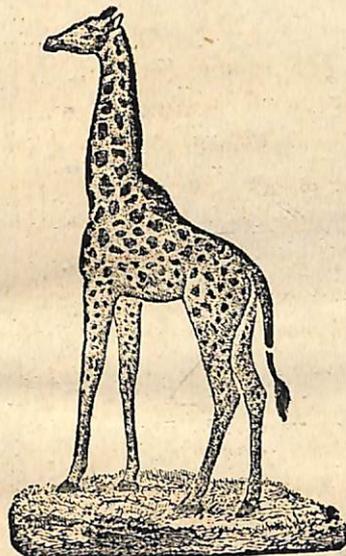
12082

Ա. Զ. Դ.

Մեր Աղգային Դպրոցներու մէջ առ հասարակ գործ կը դրուին բուն Գաղղիացւոց համար տարագրուած գաղղիարէն ֆերականներ եւ ընթերցման Հրահանգներ, որոնք թէ հնչման կաւնոններու եւ թէ սարունակեալ նիւթոց կողմէն դժուարամատոյց եւ օտարտի լինելով բաւակաւնին կը դժուարացնեն նոյն լեզուի ընթերցանութիւնը նոր սովորող Հայերու համար :

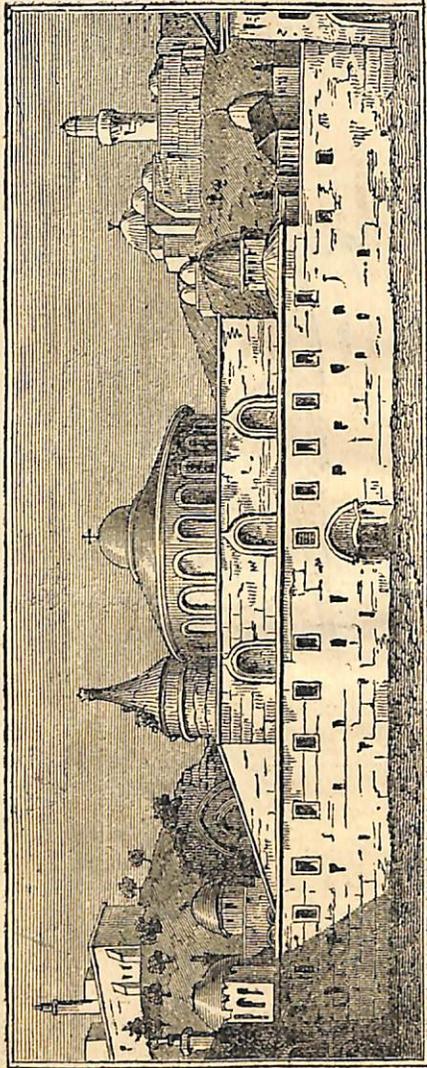
Այս դժուարութիւնները բառնալու նպատակաւ 'ի լոյս ընծայուած "Կրթութիւն Գաղղիարէն լեզուի ընթերցման" Գասագրքոյը, այս անգամ Բ. տպագրութեամբ վերստին կը հրատարակուի ինչ ինչ փոփոխութեամբ եւ երկու գլխաւոր մասներէ բաղկացեալ : Առաջին մասին մէջ կը պարունակին գրեր, վանկեր, բառեր, կարճ ասացուածներ՝ հայագիր հնչմամբ եւ հայերէն նշանակութեամբ միասին : Իսկ երկրորդին մէջ կը պարունակին բարցական մտածութիւնք, Աւետարանական հատուածներ եւ Բնական պատմութենէ ու Աշխարհագրութենէ Գաղղիարէն թարգմանուած համառօտ ընթերցուածներ, մանաւանդ նորավարժներուն աւելի զուարճալի ընելու համար, սոյն մասի հատուածներն կը զարգարուին պատկերներով : Այսպէս Գաղղիարէն լեզուի ուսումը գործնական եղանակաւ ներկայուելով, աւելի շահաւոր կը լինի աշակերտաց' թէ ուսուցիչք հոգ տանին երկրորդ մասն' թարգմանութեամբ կարդացնել :

Եթէ Աղգային Դպրոցները շահին այս դիւրին եւ գործնական ոճով պատրաստուած Գասագրքէն, այն պիտի լինի ներկայ աշխատասիրութեան մեծ վարձն :

51192 - Կ. Կ.

37428-67

COUVENT ARMÉNIEN DE S^t. JACQUES, A JÉRUSALEM
 ՎԱՆՔ ՀԱՅՈՅ Ս՝ՅԱԿՈՎԱԲԱՅ ՅԵՐՐՈՒՍԼՂԷՄ

ALPHABET FRANÇAIS

A a B b C c D d E e F f G g
 ա սէ սէ սէ է էֆ ժէ

H h I i J j K k L l M m N n
 աշ ի ժի գա էլ էժ էն

O o P p Q q R r S s T t U u
 օ փէ քէօ էռ էս թէ իւ

V v X x Y y Z z
 վէ լքս իկրէք ղէա*

Voyelles ou Sons Simples

Չայնաւորք կամ սարղ հնչմունք

A a E e I i O o U u
 ա է ի օ իւ

* Վերերու տպրական անուններն՝ սէ, սէ, սէ, էֆ և այլն, ու աննէն զիսի՝ հարկ է նաեւ ուղղակի հնչել առ աշակերտն պը, սը, աը, ֆը, հը և այլն, որով աւել իը ղերանայ վննիք կամ բաւեր յոգեւ :

PREMIERE CLASSE=SONS SIMPLES

MOTS DE DEUX SYLLABES

1er. TABLEAU

SYLLABES FORMANT LES MOTS CI-CONTRE					ARTICULATION
ԲԱՆԵՐ ԿԱԶՄՈՂ ՎԱՆԿԵՐ					ՎԱՆԿԱԲՈՒ ԲԱԶՆՈՒՆԵՐ ԲԱՆԵՐ
a,	zé,	mi,	ro,	le,	A mi
ա	զէ	մի	ռօ	լը	Bo cal
cal,	yo,	fé,	rès,	tu,	Ca fé
դալ	յօ	ֆէ	րէս	դիւ	Dî né
né,	te,	ti,	ne,	re,	É pi
նէ	դը	դի	նը	րը	Fè te
fa,	pi,	ze,	li,	ge,	Ga ze
ֆա	փի	զը	լի	ժը	Hô tel
tel,	ble,	vê,	bo,	ur,	I le
դէլ	պը	վէ	բօ	ուր	Jo li
dî,	tê,	ca,	rô,	ga,	Ka li
մի	դէ	դա	րօ	ճա	Li re
é,	so,	i,	jo,	mé,	Mè re
է	սօ	ի	յօ	մէ	No ble
or,	pè,	no,	xé,	quê,	Or ge
օր	փէ	նօ	քէ	քէ	Pè re
hò,	ka.				Quê te
օ	դա				Rô ti
					So fa
					Tê te
					Ur ne
					Vè tu
					Xé rès
					Yo le
					Zé ro

ԿԱՐԳ ԱՌԱՋԻՆ = ՊԱՐԶ ՀՆՉՄՈՒՆԵՐ

ԵՐԿԱՎԱՆԿ ԲԱՌԵՐ

ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՏԿԵՐ

SON NATUREL	PRONONCIATION FIGURÉE	SIGNIFICATION
ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՉՈՒՄՆ	ՀԱՅԱԳՐ ՀՆՉՈՒՄՆ	ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Ami	Ամի	Բարեկամ
Bocal	Պօդալ	Գաւաթ, դարակ
Café	Գաֆէ	Սուրճ, խահուէ
Diné	Տինէ	ձաշ
Épi	Էփի	Հասկ
Fête	Ֆէդ	Տօն
Gaze	Կաղ	Շղարշ
Hôtel	Օդէլ	Հիւրանոց
Ile	Իլ	Կղզի
Joli	Ճօլի	Սիրուն
Kali	Գալի	Փշալի օշնան
Lire	Լիւ	Կարդալ
Mère	Մէւ	Մայր
Noble	Նօպլը	Ազնիւ
Orge	Օռժ	Գարի
Père	Բէւ	Հայր
Quête	Քէդ	Հէտադօտու թի
Rôti	Ռօդի	Խորոված սոյք
Sofa	Սօֆա	Բազմոց
Tête	Դէդ	Գլուխ
Urne	Իււնը	Թանկոցի
Vêtu	Վէդիւ	Հագուած
Xérés	Կղէւէս	Քաղաք Սպանիոց
Yole	Իյօլ	Նաւակ ինչ փոքր
Zéro	Չէւօ	Զրոյ

PREMIERE CLASSE=SONS SIMPLES
MOTS DE DEUX SYLLABES

2eme. TABLEAU: UNION DES MOTS

MOTS ARTICULÉS

ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱՅՆՈՒԱՅ ԲԱՌԵՐ

Le ca fé de pa pa	լը գա ֆէ տը բա բա
La fê te de ma mè re	լա ֆէ դը տը մա մէ ոը
Le fil du ca nif	լը ֆիլ տիւ գա նիֆ
Le bal pa ré	լը սլալ բա ոէ
La for me du bo cal	լա ֆօռ մը տիւ սլօ դալ
L'a mi sûr	լ'ա մի սիւռ
La car pe du ca nal	լա գառ բը տիւ գա նալ
L'à ne ré tif	լ'ա նը ոէ թիֆ
La tê te de la bê te	լա դէ դը տը լա պէ թը
Le dé fi de la da me	լը աէ ֆի տը լա տա մը
La ca ve de l'hô tel	լա գա վը տը լ'օ թէլ
Le di né du pè re	լը տի նէ տիւ վիէ ոը

ԿԱՐԳ ԱՌԱՋԻՆ. = ՊԱՐԶ ՀՆՉՄՈՒՆԻՔ

ԵՐԿԱՎԱՆԿ ԲԱՌԵՐ

ԵՐԿՐՈՒ ԳԱՏԿԵՐ

SON MATUREL ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՉՈՒՄՆ	SIGNIFICATION ՆՇԱՆԱՎՈՒԹԻՒՆ
Le café de papa	Հօրը սուրճը
La fête de ma mère	Մօրս տօնը
Le fil du canif	Զմէլիկն ծայրը
Le bal paré	Դիմակաւոր հանդէսը
La forme du bocal	Դորակին ձեւը
L'ami sûr	Վստահելի բարեկամը
La carpe du canal	Զրանցքի ծածան ձուկը (Սալան պալըլը)
L'âne rétif	Խեռ աւանակը
La tête de la bête	
Le défi de la dame	Տիկնոջ կասկածը
La cave de l'hôtel	Հիւրանոցին նկուղը
Le diné du père	Հօրը ճաշը

PREMIERE CLASSE=SONS SIMPLES
MOTS DE DEUX SYLLABES

3eme. TABLEAU: PETITES PHRASES

MOTS ARTICULÉS

ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱՅՆՈՒԱԾ ԲԱՌԵՐ

Il a bu du ca fé	Իլ ա սիւ տիւ գա ֆէ
Pa pa fu me sa pi pe	բա բա ֆիւ մի սա բի բը
L'a mi a é té fê té	լ'ա մի ա է դէ ֆէ դէ
Va à la ca ve	վա ա լա գա վը
Por te le dî né à ta mè re	բօռ դը լը տի նէ ա դա մէ բը
Il i ra à l'hô tel	իլ ի ռա ա լ'օ դէլ
Il va par tir	իլ վա փառ դիր
Mé dor m'a mor du	մէ տօռ մա մօռ տիւ
Il se ra pu ni	իլ սը ռա փիւ նի
Le gar de a dor mi sur le pa vé	լը կար տը ա տօռ մի սիւռ լը բա վէ
L'é té va fi nir	լ'է թէ վա ֆի նիր
Por te le bo cal à la da me	փօռ դը լը սօ դալ ա լա սա մի

ԿԱՐԳ ԱՌԱՋԻՆ = ՊԱՐԶ ՀՆՁՄՈՒՆՔ

ԵՐԿԱՎԱՆԿ ԲԱՌԵՐ

ԵՐՐՈՐԻ ՊԱՏՎԵՐ — ՎՈՐԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԻ

SON MATUREL ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՁՈՒԹՆ	SIGNIFICATION ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Il a bu du café	Սուրճ խմեց
Papa fume sa pipe	Հայրը կը ծխէ իւր ծխաւ փողը
L'ami a été fêté	Բարեկամին տօնը կա տարուեցաւ
Va à la cave	Գնա նկուղը
Porte le dîné à ta mère	ձաչ բեր քու մօրդ
Il ira à l'hôtel	Նա պիտի երթայ հիւրանոց
Il va partir	Նա հիմա պիտի ուղեւորի
Médor m'a mordu	Շունը զիս խաճաւ
Il sera puni	Նա պիտի պատժուի
Le garde a dormi sur le pavé	Պահապանը քնացաւ դէտնի վրայ
L'été va finir	Ամառը վերջանալու վրայ է
Porte le bocal à la dame	Գորակը տիկնոջը բեր

PREMIÈRE CLASSE=SONS SIMPLES
MOTS DE TROIS SYLLABES

1er. TABLEAU

SYLLABES FORMANTS LES MOTS CI-CONTRE						ARTICULATION
ԲԱՌԵՐ ԿԱԶՄԱՂ ՎԱՆԿԵՐ						ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱԺ- ՆՈՒԱԾ ԲԱՌԵՐ
ar,	ba,	bi,	be,	ca,	de,	Ar mu re
առ	պա	պի	պը	գա	աը	Ba di ne
di,	do,	du,	é,	fe,	ga,	Ca po te
աի	աօ	աիւ	է	ֆը	կա	Dé fi lé
ha,	i,	ju,	ka,	le,	lè,	É lè ve
հա	ի	ժիւ	գա	լը	լէ	Fa mi ne
li,	lé,	ma,	mu,	mi,	me,	Ga lè re
լի	լէ	մա	միւ	մի	մը	Ha ran gue
na,	ni,	no,	ne,	or,	o,	I do le
նա	նի	նօ	նը	օռ	օ	Ju ju be
par,	ré,	po,	pe,	phon,	qua	Ka o lin
բար	ռէ	բօ	պը	ֆօն	գա	Le vû re
ré,	ran,	re,	sé,	tu,	ti,	Ma da me
ռէ	ռան	ռը	սէ	դիւ	դի	Na tu re
te,	té,	u,	va,	vu,	vol,	Or du re
դը	դէ	ւ	վա	վիւ	վու	Par ju re
ve,	xé,					Qua li té
վէ	քէ					Ré vol te
						Sé bi le
						Tu li pe
						U ti le
						Va ni té
						Xé no phon
						Ya ta gan
						Zé phi re

ԿԱՐԳ ԱՌԱՋԻՆ. = ՊԱՐԶ ՀՆԶՄՈՒՆԷՔ

ԵՐԿԱՎԱՆԿ ԲԱՌԵՐ

ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՐԶԵՐ

SON NATUREL	PRONONCIATION FIGURÉE	SIGNIFICATION
ԲՆԱԿԱՆ ՀՆԶՄՈՒՄՆ	ՀԱՅՍԳՐ ՀՆԶՄՈՒՄՆ	ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՆ
Armure	Առմիւռ	Զրահ
Badine	Պատին	Գաւազան
Capote	Գաբօդ	Կրկնոց
Défilé	Տէֆիլէ	Կիրճ
Élève	Էլէվ	Աշակերտ
Famine	Ֆամին	Սով
Galère	Կալէռ	Պատերազմիկ նաւ
Harangue	Հարանկ	Բանախօսուածիւն
Idole	Իսօլ	Կուռք
Jujube	Ճիւժիւպ	Յուշապ
Kaolin	Գաօլին	Տեսակ մի հող
Levûre	Լըվիւռ	Փրփուր գարեջուց
Madame	Մամամ	Տիկին
Nature	Նարիւռ	Բնուածիւն
Ordure	Օռտիւռ	Աղտեղուածիւն
Parjure	Բարժիւռ	Ստերգուամ
Qualité	Գալիդէ	Որպիսուածիւն
Révolté	Ռէվօլդ	Ապստամբուածի
Sébile	Սէպիլ	Բողոքչի տաշտ
Tulipe	Դիւլիբ	Կակաչ
Utile	Իւդիլ	Օգտակար
Vanité	Վանիթէ	Ունայնուածիւն
Xénophon	Քսէնօֆօն	Քսէնօփոն
Yatagan	Եատական	Դաշայն
Zéphire	Զէֆիւռ	Զէփիւռ

PREMIERE CLASSE=SONS SIMPLES
MOTS DE TROIS SYLLABES

2eme. TABLEAU: UNION DES MOTS

MOTS ARTICULÉS

ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱՅՆՈՒԱՅ ԲԱՅԵՐ

Le jo li do mi no	լը ժօ լի աօ մի նօ
La ca ba ne du nè gre	լա գա պա նը տիւ նէ կ ոը
Le na vi re é ga ré	լը նա վիւ ոը է կա ըէ
Le pè re a do ré	լը բէ ոը ա աօ ոէ
Le di né de l'é lè ve	լի տի նէ տը ըէ ըէ վը
La tê te de la vi pè re	լա դէ դը տը լա վի բէ ոը
L'a ni mal ré tif	լ'ա նի մալ ոէ դիֆ
Le sol cul ti vé	լը սօլ քիւլ դի վէ
La bar be du	լա պառ պը տիւ
ca po ral	գա բօ ոալ
L'é cu me de la	լ'է քիւ մը տը լա
mar mi te	մար մի դը
L'é tu de du cal cul	լ'է դիւ տը տիւ գալ դիւլ
La co car de du	լա քօ քառ տը տիւ
ma jor	մա ժօռ
La for tu ne du	լա ֆօռ դիւ նը տիւ
ma ri	մա ոի
La ré col te du blé	լա ոէ դօլ դը տիւ սլէ

ԿԱՐԳ ԱՌԱՋԻՆ = ՊԱՐԶ ՀՆՉՄՈՒՆԻՔ

Ե Ռ Ա Վ Ա Ն Կ Բ Ա Ռ Ե Ր

ԵՐԿՐՐԿ ՊԱՏԿԵՐ • — ՄՈՒՓԻՒՆ ԲԱՌՅ

SON NATUREL

ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՉՈՒՄՆ

SIGNIFICATION

ՆՇԱՆԱՎՈՒԹԻՒՆ

Le joli domino	Գեղեցիկ թիկնոց
La cabane du nègre	Խափշիկին խրճիթը
Le navire égaré	Մղրբեալ նաւը
Le père adoré	Խիստ սիրելի հայրը
Le dîné de l'élève	Աշակերտին ճաշը
La tête de la vipère	Իժին գլուխը
L'animal rétif	Խեռ անասունը
Le sol cultivé	Մշակուած երկիրը
La barbe du caporal	Տասնապետին մօրուքը
L'écume de la marmite	Սանին (Բէնճիբէյի) փրփուրը
L'étude du calcul	Հաշուոյ ուսումը
La cocarde du major	Հազարապետին դինանշանը
La fortune du mari	Ամուսնոյն բաղդը
La récolté du blé	Յօրենի հունձը

PREMIÈRE CLASSE SON SIMPLES
MOTS DE TROIS SYLLABES

3eme. TABLEAU: PETITES PHRASES

MOTS ARTICULÉS

ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱՅՆՈՒԱԾ ԲԱՆԵՐ

Le	sol	a	é	té	cul	ti	vé.
լը	սօլ	ա	է	դէ	գիւլ	դի	վէ
Il	i	ra	à	l'é	co	le	nor ma le
իլ	ի	ռա	ա	լ'է	գօ	լը	նօռ մա ւը
L'ar	se	nal	a	é	té	dé	gar ni
լ'առ	սը	նալ	ա	է	դէ	տէ	կառ նի
Le	ma	jor	par	ti	ra	mar	di
լը	մա	ժօռ	բառ	դի	ռա	մառ	տի
Le	ca	po	ral	a	mal	à la	tè te.
լը	գա	բօ	ռալ	ա	մալ	ա լա	դէ դը
La	pa	ra	de	va	fi	nir.	
լա	բա	ռա	սը	վա	ֆի	նիր	
L'é	lè	ve	a	é	ga	ré	le ca nif.
լ'է	լէ	վը	ա	է	կա	ռէ	լը գա նիֆ
Ce	bo	cal	a u	ne	for	me e	nor me
սը	պօ	գալ	ա իւ	նը	ֆօռ	մը է	նօռ մը
Ar	mé	nak	pa	ti	ne	sur	le ca nal.
ար	մէ	նակ	բա	դի	նը	սիրւ	լը գա նալ
La	ré	col	te	n'a	pu	mû	rir.
լա	ռէ	բօլ	դը	նա	փիւ	միւ	ռիր
Il	a	ob	te	nu	la	fa	cul té de
իլ	ա	օպ	դը	նիւ	լա	ֆա	գիւլ դէ տը
Ce	tu	mul	te	m'a	lar	me	
սը	դիւ	միւլ	դը	մ'ա	լառ	մը	

ԿԱՐԳ ԱՌԱՋԻՆ = ՊԱՐԶ ԶԱՅՆԻ

Ե Ռ Ա Վ Ա Ն Կ Բ Ա Ռ Ե Ր

SON NATUREL ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՁՈՒՄՆ	SIGNIFICATION ՆՆԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
Le sol a été cultivé	Երկիրը մշակուած է
Il ira à l'école normal	Նա կանոնաւոր դպրոցը պիտի երթայ
L'arsenal a été dégarni	Զինանոցը կողօստուած է
Le major partira mardi	Հազարապետը երէքշաբթի պիտի մեկնի
Le caporal a mal à la tête	Տասնապետը գլխի ցաւ ունի
La parade va finir	Զօրահանդէսը լրանալու վրայ է
L'élève a égaré le canif	Աշակերտը զմէլինը կորսելուց
Ce bocal a une forme énorme	Այս գորակը ահագին ձեւ մ' ունի
Arménak patine sur le canal	Արմենակը ջրանցքին վրայ կը սահի
La récolte n'a pu mûrir.	Հունձը չը կարաց հասուննալ
Il a obtenu la faculté de partir	Նա երթալու հրօման ստացաւ
Ce tumulte m'alarme	Այս աղմուկը զիս կը երբոստէ

PREMIÈRE CLASSE=SONS SIMPLES
MOTS DE QUATRE SYLLABES

1er. TABLEAU

SYLLABES FORMANT LES MOTS CI-CONTRE						ARTICULATION
ԲԱՆԵՐ ԿԱԶՄՈՂ ՎԱՆԿԵՐ						ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱՅՆՈՒԱՆԵՐ ԲԱՅՆԵՐ
a,	ba,	bo,	bi,	bli,	bla,	A gi li té
ա	պա	պօ	պի	պլի	պլա	Ba di na ge
be,	ble,	ca,	car,	cu,	che,	Ca bo ta ge
պը	պը	զա	զար	զիւ	չը	Dé bi li té
dé,	di,	do,	é,	è,	fa,	É car la te
աէ	աի	աօ	է	է	ֆա	Fa go ta ge
gar,	gi,	go,	ga,	gra,	ge,	Gar ni tu re
կար	ժի	կօ	կա	կրա	ժը	Ha bi le té
ha,	î,	ide,	ja,	jus,	ki;	I do lâ tre
ա	ի	իա	ժա	ժիւ	գի	Ja ve li ne
la,	li,	lis,	le,	ma,	mi,	Ki la mè tre
լա	լի	լիս	լը	մա	մի	La mi na ge
mè,	me,	na,	ni,	ne,	o,	Ma jus cu le
մէ	մը	նա	նի	նը	օ	Na vi ga ble
par,	psi,	phe,	qua,	ra,	re,	O cu lis te
բառ	բսի	ֆը	զա	ռա	ռը	Par ti cu le
sa,	ta,	ti,	tri,	tu,	té,	Qua tri è me
սա	դա	դի	դրի	դիւ	դէ	Ra che ta ble
te,	tre,	u,	va,	ve,	vi,	Sa bli è re
դը	դը	ու	վա	վը	վի	Ta bla tu re
xy,	y,	zi.				U na ni me
գսի	ի	զի				Va li di té
						Xy lo gra phe
						Y psi lo ide
						Zi be li ne

ԿԱՐԳ ԱՌԱՋԻՆ = ՊԱՐԶ ԶԱՅՆՔ

Ք Ա Ռ Ա Վ Ա Ն Կ Բ Ա Ռ Ե Ր

ԱՌԱՋԻՆ ԳԱՅՆՔ

SON NATUREL	PRONONCIATION FIGURÉE	SIGNIFICATION
ԲԱՆԿԱՆ ՀՆՁՈՒՄԸ	ՀԱՅԱԳԻՐ ՀՆՁՈՒՄԸ	ՆՇԱՆԱՎՈՒԹԻՒՆ
Agilité	Աժիլիդէ	Արագաշարժուի
Badinage	Պ ստինաժ	Կատակ
Cabotage	Քապօդաժ	Նաւարկուլթիւն
Débilité	Տէսիլիդէ	Տկարուլթիւն
Écarlate	Էքարլադ	Ծիրանի
Fagotage	Ֆակօդաժ	Կապէլն խրճուհս
Garniture	Կառնիդիւռ	Զարդք
Habilité	Ասիլիդէ	Յաջողակուլթիւն
Idolâtre	Իսօլադրը	Կռապաշա
Javeline	Ճալլին	Տէգ
Kilomètre	Քիլօմէդօրը	Հազարամէդր
Laminage	Լամինաժ	Երկաթ տափկչնէլ
Majuscule	Մաժիւսքիւլ	Գլխադիր
Navigable	Նավիկապը	Նաւարկելի
Oculiste	Օլիւլիսդ	Աննաբայժ
Particule	Բարդիվիւլ	Մանիկ
Quatrième	Քադօրիէմ	Զորրորդ
Rachetable	Րաչդապը	Վերստին գնելի
Sablère	Սապլիէր	Աւազաման
Tablature	Դապլադիւռ	Տարակ խաղից
Unanime	Իւնանիմ	Միաբան
Validité	Վալիտիդէ	Վաւերականուի
Xylographe	Քսիլօկրաֆ	Փայտագիր
Ypsi'oi le	Իքսիլօյիա	Լեզուին արմա տին ոսկրը
Zibeline	Զիպլին	Սամցր (կենդանին)

PREMIÈRE CLASSE=SONS SIMPLES

MOTS DE QVATRE SYLLABES

2eme. TABLEAU: UNION DES MOTS

MOTS ARTICULÉS									
ՎԱՆՎԼՐՈՒ ԲԱԺՆՈՒԱԾ ԲԱՅԵՐ									
L'a	gi	li	té	de	l'é	lè	ve		
լ'ա	ճի	լի	դէ	տը	լէ	լէ	վը		
L'u	ti	li	té	de	l'é	tu	de		
լ'իւ	դի	լի	դէ	տը	լէ	դիւ	տը		
La	dé	bi	li	té	du	ma	la	de	
լա	մէ	պի	լի	դէ	տիւ	մա	լա	տը	
L'ha	bi	le	té	de	l'o	cu	lis	te	
լ'ա	պի	լը	դէ	տը	լ'օ	գիւ	լիս	դը	
La	par	ti	cu	le	né	ga	ti	ve	
լա	բառ	դի	գիւ	լը	նէ	կա	դի	վը	
La	gar	ni	tu	re	de	la	ro	be	
լա	կառ	նի	գիւ	ուր	տը	լա	ուօ	պը	
Le	ba	di	na	ge	du	ca	ma	ra	de
լը	պա	տի	նա	ճը	տիւ	գա	մա	ուա	տը
La	qua	tri	è	me	ma	jus	cu	le	
լա	գա	դուի	է	մը	մա	ճիւս	գիւ	լը	
La	sé	ré	na	de	de	la	fè	te	
լա	սէ	ուէ	նա	տը	տը	լա	ֆէ	դը	
La	so	li	di	té	du	na	vi	re	
լա	սօ	լի	տի	դէ	տիւ	նա	վի	ուր	

ԿԱՐԳ ԱՌԱՋԻՆ = ՊԱՐԶ ՀՆՉՄՈՒՆԻՔ

Ք Ա Ռ Ա Վ Ա Ն Կ Բ Ա Ռ Ե Ր

ԵՐԿՐՈՐԴ ՊԱՏԿԵՐ — ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԲԱՌՅ

SON MATUREL	SIGNIFICATION
ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՉՈՒՄՆ	ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
L'agilité de l'élève	Աշակերտին արագաշարժութիւնը
L'utilité de l'étude	Ուսման օգտակարութիւնը
La débilité du malade	Հիւանդին տկարութիւնը
L'habileté de l'oculiste	Ակնաբուժին յաջողակութիւնը
La particule négative	Բացասական մասնիկ
La garniture de la robe	Պատմուճանին զարդը
Le badinage du camarade	Ընկերակցին կատակը
La quatrième majuscule	Զարրորդ գլխադիրը
La sérénade de la fête	Տօնին յայդանուադը
La solidité du navire	Նաւուն ամբուժիւնը

PREMIÈRE CLASSE=SONS SIMPLES

MOTS DE QUATRE SYLLABES

3eme. TABLEAU: PETITES PHRASES

MOTS ARTICULÉS

ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱՅՆՈՒԱԾ ԲԱՌԵՐ

Il	pa	ti	ne	ra	sur	le	ca	nal
իլ	բա	դի	նը	ռա	սիւռ	լը	զա	նալ
Por	te	de	la	mar	me	la	de	à l'é lè ve
բօռ	դը	տը	լա	մար	մը	լա	տը	ա լէ լէ վը
Il	a	sa	li	l'u	ni	for	me	
իլ	ա	սա	լի	լիւ	նի	ֆօռ	մը	
Il	re	jè	te	la	for	ma	li	té
իլ	ռը	ժէ	դը	լա	ֆօռ	մա	լի	դէ
Le	ca	ma	ra	de	de	Di	ran	a é té pu ni
լը	զա	մա	ռա	տը	տը	Տի	րան	ա է դէ փիւ նի
U	ne	sé	ré	na	de	a	fi	ni la fê te
իւ	նը	սէ	ռէ	նա	տը	ա	ֆի	նի լա ֆէ դը
Ce	ba	di	na	ge	a	é	té	po li
տը	պա	տի	նա	ժը	ա	է	դէ	բօ լի
Il	di	ra	u	ne	ab	sur	di	té
իլ	տի	ռա	իւ	նը	ապ	սիւռ	տի	դէ
Il	a	vu	l'u	ti	li	té	de	la me su re
իլ	ա	վիւ	լիւ	դի	լի	դէ	տը	լա մը դիւ ռը
Il	por	te	u	ne	ves	te	é	car la te
իլ	բօռ	դը	իւ	նը	վէս	դը	է	զար լա դը

ԿԱՐԳ ԱՌԱՋԻՆ = ՊԱՐԶ ԶԱՅՆԵՐ

Ք Ա Ռ Ա Վ Ա Ն Կ Բ Ա Ռ Ե Ր

ԵՐՐՈՐԳ ՊԱՏԿԵՐ • — ՓՈՐՐԻԿ ԱՍՏՅՈՒԱԾՔ

SON NATUREL ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՁՈՒՄՆ	SIGNIFICATION ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Il patinera sur le canal	Նա պիտի սահի ջրանցքին վրայ
Porte de la marmelade à l'élève	Աշակերտին բանդակ բեր
Il a sali l'uniforme	Նա աղտեղեց համադր գետոր
Il rejète la formalité	Նա կը մերժէ ձեւաբաւ նութիւնը
Le camarade de Diran a été puni	Տիրանի ընկերակիցը պատժուեցաւ
Une sérénade a fini la fête	Յայգանուագով տօնը վերջացաւ
Ce badinage a été poli	Այս կատակը համեստ էր
Il dira une absurdité	Նա պըրանդակ բան մը պիտի ըսէ
Il a vu l'utilité de la mesure	Նա հնաքքին օգտակար բուժիւնը տեսաւ
Il porte une veste écarlate	Ծիրանի բաճկանակ մը կը կրէ

DEUXIÈME CLASSE=SONS COMPOSÉS

1er. TABLEAU

SYLLABES FORMANT LES MOTS CI-CONTRE						ARTICULATION
ԲԱՅԵՐ ԿԱԶՄՈՂ ՎԱՆԿԵՐԸ						ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱՅԵՆՈՒՄԻ ԲԱՅԵՐ
an,	eu,	ou,	oi,	on,	un,	An se
ան	էօ	ու	ուօ	օն	էօն	Bâ ton
ia,	iè,	io,	iu,	ieu,	ian,	Can ton
իա	իէ	իօ	իիւ	իէօ	իէան	Dé tour
						É bou ler
						Fa veur
ion,	oui,	ien,	bâ,	bou,	can,	Ga zon
իօն	ուի	իէն	պա	պու	զան	Hon te
choi,	con,	cou,	cu,	dé,	de,	I o ni en
չուա	զօն	զու	զիւ	աէ	աը	Jou jou
é,	fa,	ga,	gan,	hon,	i,	Ka ta kou a
է	ֆա	կա	կան	օն	ի	
ia,	jou,	ka,	koua,	la,	lou,	La bou reur
իա	ժու	զա	զուալա	լու		Mâ choi re
ler,	lin,	ma,	na,	nion,	nien,	Na ïa de
լէր	լէն	մա	նա	նիօն	նիէն	Ou ra gan
ne,	ou,	o,	pan,	pe,	qui,	Pan ta lon
նը	ու	օ	բան	բը	զի	Qui con que
que,	ran,	ra,	re,	reur,	sou,	Ran cu ne
զը	ռան	ռա	ռը	ռէօն	սու	Sou cou pe
se,	toi,	tu,	ton,	te,	té,	Toi tu re
սը	զուա	զիւ	զօն	զը	զէ	U ni on
u,	vo,	veur,	xi,	de,	zo	Vo lon té
իւ	վօ	վէօն	զի	աը	զօ	Xi pho ïde
						Zin zo lin

ԿԱՐԳ ԵՐԿՐՈՐԴ = ԲԱՂԱԴՐԵԱԼ ՀՆՁՄՈՒՆԲ

ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՏԿԵՐ

SON NATUREL	PRONONCIATION FIGURÉE	SIGNIFICATION
ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՁՈՒՄՆ	ՀԱՅՍԱԳԻՐ ՀՆՁՈՒՄՆ	ՆՅԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Anse	Անս	Հարմանդ
Bâton	Պաղօն	Գաւազան
Canton	Գանդօն	Նահանգ
Détour	Տէղուռ	Շրջան
Ébouler	Էպուլէ	Կործանել
Faveur	Ֆալէօն	Շնորհք
Gazon	Կազօն	Գալարիք
Honte	Հօնդ	Անօթ
Ionien	Իօնիէն	Յոյն
Joujou	ժուժու	Խաղալիկ
Katakoua	Գաղազուա	Տեսակ մի թուր թակ
Laboureur	Լապուռուէօն	Երկրագործ
Mâchoire	Մաչուառ	Ծնօտ
Naïade	Նայատ	Նայատ
Ouragan	Ուռական	Փոթորիկ
Pantalon	Բանդալօն	Վարտիկ
Quiconque	Գիզօնդ	Ուրք
Rancune	Ռանգիւն	Ոխ
Soucoupe	Սուզուբ	Բաժակակալ
Toiture	Գուադիւռ	Երգիք շինելը
Union	Իւնիօն	Միութիւն
Volonté	Վօլօնդէ	Կամք
Xiphoïde	Ջիֆօիա	Թրածէւ
Zinzolin	Չէնզօլէն	Կարմիր վրայ մաւ նուշակ գոյն

DEUXIÈME CLASSE=SONS COMPOSÉS

2eme. TABLEAU: UNION DES MOTS

MOTS ARTICULÉS					
ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱԺՆՈՒԱԾ ԲԱՌԵՐ					
U	ne	fleur	rou	ge	
իւ	նը	ֆլէօռ	ռու	ժը	
Un	vio	lon	jus	te	
էօն	վիօ	լօն	ժիւս	չը	
La	ron	deur	du	glo	be
լա	ռօն	տէօռ	տիւ	կլօ	պը
La	moi	tié	de	dou	ze
լա	մուա	դիէ	տը	տու	չը
La	ta	ba	tiè	re	d'or
լա	դա	պա	դիէ	ուը	տ'օռ
Le	ca	dran	bleu		
լը	գա	տուան	պլէօ		
Le	clou	de	cui	vre	
լը	գլու	տը	գիւի	վուը	
De	la	vian	de	cui	te
տը	լա	վիան	տը	գիւի	չը
U	ne	clef	de	fer	
իւ	նը	գլէ	տը	ֆէռ	
La	cou	leur	du	mas	tic
լա	գու	լէօռ	տիւ	մաս	դիչ

ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԱՐԳ. = ԲԱՂԱԴՐԵԱԼ ՀՆՁՄՈՒՆՔ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՊԱՏԿԵՐ. — ՄՈՒԹԻՒՆ ԲԱՌԵՑ

SON NATUREL	SIGNIFICATION
ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՁՄԱՆ	ՆՇԱՆԱՎՈՒԹԻՒՆ
Une fleur rouge	Կարմիր ծաղիկ մը
Un violon juste	Վայելուչ քնար մը
La rondeur du globe	Բոլորակութիւն երկրա- գնդայ
La moitié de douze	Տասն երկուքին կէսը
La tabatière d'or	Ոսկէտուփ քթակտտի
Le cadran bleu	Կապոյտ տախտակ ժա- մացուցի
Le clou de cuivre	Պղնձէ գամ
De la viande cuite	Եփած միս
Une clef de fer	Երկաթեայ բանալի
La couleur du mastic	Մազտաքէլի գոյնը

DEUXIÈME CLASSE=SONS COMPOSÉS

3eme. TABLEAU: PETITES PHRASES

MOTS ARTICULÉS

ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱՅՆՈՒԱՅ ԲԱՌԵՐ

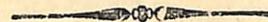
Le mou ton bê le
<i>լը մու դօն պէ րը</i>
Le pé le rin jeû ne
<i>լը բէ րը ուէն ժէօ նը</i>
L'ar bre gran di ra
<i>լ'առ պոը կռան տի ոա</i>
Le fleu ris te plan te
<i>լը ֆլէօ ուիս դը բլան դը</i>
La fou dre gron de
<i>լա ֆու տոը կռօն տը</i>
Le pol tron a fui
<i>լը բօլ դռօն ա ֆիւլի</i>
A do re un Dieu cré a teur
<i>ա տօ ոը էօն Տիէօ դռէ ա դէօռ</i>
On a do ré le ca dre
<i>օն ա տօ ուէ րը դա տոը</i>
La fru ga li té pro cu re la san té
<i>լա ֆուլի կա լի դէ բոօ դիւ ոը լան սան դէ</i>
Prê te moi ta plu me
<i>փռէ դը մուլա դա բլիւ մը</i>

ԿԱՐԳ ԵՐԿՐՈՐԴ. = ԲԱՂԱԴՐԵԱԼ ՀՆՁՄՈՒՆՔ

ԵՐՐՈՐԳ ՊԱՏԿԵՐ. — ՓՈՔԲԻԿ ԱՍՏՅՈՒԱՅՔ

SON MATUREL ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՁՈՒՄՆ	SIGNIFICATION ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Le mouton bêle	Ոչխարը կը մայէ
Le pèlerin jeûne	Ուխտաւորը ծով կը պահէ
L'arbre grandira	Ծառը սիտի մեծնայ
Le fleuriste plante	Ծաղկադարմանը կը անկէ
La foudre gronde	Կայծակը կ'որոտայ
Le poltron a fui	Երկչոտը փախաւ
Adore un Dieu créateur	Պաշտէ մէկ Աստուած արարիչ
On a doré le cadre	Շրջանակը ոսկեղօծեցին
La frugalité procure la santé	Պարզակեցութիւնը առողջութիւն սրտաճառ կ'ըլլայ
Prête-moi ta plume	Գրիչդ ինձ փոխ տուր

TROISIÈME CLASSE=SONS VALEURS PARTICULIÈRES

1er. TABLEAU

SONS ÉQUIVALENTS ՀԱՄԱԳԱՏԱՍԻՍԱՆ ՀՆՁՄՈՒՆՔ		ARTICULATION ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱԺՆՈՒՄԵ ԲԱՌԵՐ		
ch	<i>se prononce comme շը</i> իւ կհւը-ի յրպէս	Chan	son	
gn	նեը	É	par	gne
ill	իլ	É	par	gne
ti	si	Fa	mi	lle
s	սի	Ֆա	մի	լեը
	z	Ac	tion	
gi	ջի	ադ	սիօն	
ge	յի	Toi	son	
	je	չ	դուա	դօն
ci	ժի	Gi	ra	fe
ce	սի	ժի	ռա	ֆը
	se	Ca	ge	
e	սը	ժը	ժը	
	è	Ci	tron	
	է	սի	դուօն	
		se	Ce	ci
		սը	սը	սի
		է	Cru	el
			դուիւ	էլ

ԿԱՐԳ ԵՐՐՈՐԳ. = ՅԱՏՈՒԿ ՀՆՁՄՈՒՆՔ ՔԱՆԻ ՄԻ ՏԱՌԻՑ

ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՏԿԵՐ

SON NATUREL ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՁՄՈՒՄՆ	SIGNIFICATION ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Chanson	Երգ
Épargne	Խնայութիւն
Famille	Ընտանիք
Action	Գործ
Toison	Բուրդ, Գլաթ
Girafe	Ընձուղտ
Cage	Վանդակ
Citron	Կիտրոն
Ceci	Այս
Cruel	Անգութ

TROISIÈME CLASSE=VALEURS PARTICULIÈRES

1er. TABLEAU

SONS ÉQUIVALENTS ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԻՍԱՆ ՀՆՁՄՈՒՆՔ		ARTICULATION ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱԺՆՈՒՄՅ ԲԱՌԵՐ		
œ <i>se prononce comme</i>	e	Oeu	vre	
հը հնը-ի որպէս	է	էօ	վաը	
y	i	Sys	tè	me
	ի	սիս	դէ	մը
y	ii	Noya	de	
	իի	նոյէա	աը	
aï	è	Maï	tre	
	է	մէ	դաը	
ei	è	Sei	ze	
	է	սէյ	զը	
au	ô	Fau	te	
	օ	ֆօ	դը	
en	an	Men	tir	
	ան	ման	դիր	
am	am	Am	bre	
	ան	ան	սրբը	
em	an	Em	pê	ché
	ան	ան	բէ	չէ
im	in	Tim	bre	
	էն	դէն	սրբը	

ԿԱՐԳ ԵՐՐՈՐԳ. = ՅԱՏՈՒԿ ՀՆՁՄՈՒՆՔ ՔԱՆԻ ՄԻ ՏԱՌԻՑ

ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՏԿԵՐ

SON NATUREL ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՁՄՈՒՄՆ	SIGNIFICATION ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Oeuvre	Գործ
Système	Դրութիւն
Noyade	Հեղձուցիչ գործի (վանն յանցաւորաց)
Maître	Վարպէտ, աէր
Seize	Տասն և վեց
Faute	Վրիպակ, յանցանք
Mentir	Սուտ խօսիլ
Ambre	Սաթ (բէհրիպար)
Empêché	Արդիւէալ
Timbre	Կնիք, դրօշմ

TROISIÈME CLASSE=VALEURS PARTICULIÈRES

1er. TABLEAU

SONS ÉQUIVALENTS ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԻԱՆ ՀՆՁՄՈՒՆՔ		ARTICULATION ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱԺԴՈՒԱՅ ԲԱՌԵՐ		
om <i>se prononce comme</i> on	on	Bom	be	
il	ill	uyón	uyը	
	ill	Tra	vail	
	ill	Fi	lle	
	ill	Pé	ril	
	s	Fa	ça	de
	f	Pha	re	
	c	Ban	que	
	cs	Fi	xe	
	gz	E	xi	gu
	c	Al	ka	li
	t	ալ	գա	լի

ԿԱՐԳ ԵՐՐՈՐԳ. = ՅԱՏՈՒԿ ՀՆՁՄՈՒՆՔ ՔԱՆԻ ՄԻ ՏԱՌԻՑ

ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՏԿԵՐ

SON NATUREL ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՁՈՒՄՆ	SIGNIFICATION ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Bombe	Ռուճք
Travail	Աշխատութիւն
Fille	Աղջիկ, դուստր
Péril	Վտանգ
Façade	Ձեւ կամ ճակատ շէն նուածոց
Phare	Լապտեր նաւահան գոտի
Banque	Դրամատուն
Fixe	Անշարժ, հաստատ
Exigu	Դոյլն, փոքրիկ
Alkali	Մոխիր բուսոց

TROISIÈME CLASSE=VALEURS PARTICULIÈRES

1er. TABLEAU

SONS ÉQUIVALENTS ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԻԱՆ ՀՆՁՄՈՒՆԲ		ARTICULATION ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱԺՆՈՒՄԹ ԲԱՌԵՐ			
e	<i>se prononce comme a</i> հը հնչը-ի որպէս ա	Fe	mme		
ez	é	Li	sez		
er	é	Man	ger		
eu	u	Il	a	eu	
u	ou	É	qua	teur	
en	in	Men	tor		
ch	e	É	cho		
x	s	Soi	xan	tai	ne
x	z	Di	xiè	me	
w	ou	Wis	ki		
	u				

ԿԱՐԳ ԵՐՐՈՐԴԻ = ՅԱՏՈՒԿ ՀՆՁՄՈՒՆԲ ՔԱՆԻ ՄԻ ՏԱՌԻՑ

ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՏԿԵՐ

SON NATUREL ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՁՈՒՄՆ	SIGNIFICATION ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Femme	կ/ն
Lisez	կարդացէք
Manger	Ուտել
Il a eu	Նա ունեցաւ
Équateur	Հասարակած
Mentor	Մենտոր
Écho	Արձագանդ
Soixantaine	Վաթանասոր
Dixième	Տասներորդ
Wiski	Դեսպակ երկանիւ

TROISIÈME CLASSE=VALEURS PARTICULIÈRES

2eme. TABLEAU: UNION DES MOTS

MOTS ARTICULÉS						
ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱՅՆՈՒԱՆ ԲԱՌԵՐ						
Un	che	val	bor	gne		
էօն	չը	վալ	պօռ	նեը		
Le	mou	choir	mou	illé		
ը	մու	չուառ	մու	յեէ		
L'o	gnon	ga	té			
լ'օ	նեօն	կա	դէ			
Un	bon	mar	cheur			
էօն	պօն	մառ	չէօռ			
Le si	gnal	de	la	ba	ta	ille
ը սի	նեալ	աը	լա	պա	դա	յեը
U	ne	feu	ille	de	vi	gne
իւ	նը	ֆէօ	յեը	աը	վի	նեը
U	ne	ce	ri	se	rou	ge
իւ	նը	սը	ռի	զը	ուռ	ժը
La	bi	se	gla	cia	le	
լա	պի	զը	կլա	սիա	ը	
La ci	ca	tri	ce	du	gé né	ral
լա սի	դա	դռի	սը	տիւ	ժէ նէ	ուալ
La	ti	ge	de	la	ro	se
լա	դի	ժը	աը	լա	ուօ	զը

ԿԱՐԳ ԵՐՐՈՐԳ. = ՅԱՏՈՒԿ ՀՆԶՄՈՒՆՔ ՔԱՆԻ ՄԻ ՏԱՌԻՑ

ԵՐԿՐՈՐԳ ՊԱՏԿԵՐ

SON NATUREL	SIGNIFICATION
ԲՆԱԿԱՆ ՀՆԶՈՒՄՆ	ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
Un cheval borgne	Միականի ձի մը
Le mouchoir mouillé	Թույլ թաշկինակը
L'ognon gâté	Փտեալ սոխը
Un bon marcheur	Արագընթացիկ մը
Le signal de la bataille	Պատերազմի նշանը
Une feuille de vigne	Ոլթի տերեւ մը
Une cerise rouge	Կարմիր կիրաւ մը
La bise glaciale	Յրտաշունչ ձմեռը
La cicatrice du général	Զօրապետի սպին
La tige de la rose	Վարդի բուներ

TROISIÈME CLASSE=VALEURS PARTICULIÈRES

3ème. TABLEAU: PETITES PHRASES

MOTS ARTICULÉS						
ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱՆՈՒՄԻ ԲԱՈՒՐ						
E	xer	ce	ta	mé	moi	re
է	կղէն	սը	դա	մէ	մուս	սը
Il	e	xi	ge	u	ne	ré pa ra tion
իլ	է	կղ	ժը	իւ	նը	ռէ բա աա սիօն
Pra	ti	que	la	ma	xi	me du sa ge
բուս	դի	դը	լա	մա	գսի	մը տիւ սա ժը
La	quê	te	a	é	té	a bon dan te
լա	զէ	դը	ա	է	դէ	ա պօն տան դը
On	dé	cou	vre	un	mys	tè re
օն	տէ	գու	վը	է	օն	միւ դէ սը
Il	a	con	çu	un	soup	çon in jus te
իլ	ա	գօն	սիւ	է	օն	սուբ սօն էն ժիւս դը
Le	trom	peur	se	re	pen	ti ra
լը	դ	սօն	բէ	ու	սը	բան դի սա
L'au	teur	a	ven	du	son	ou vra ge
լ'օ	դէ	ու	ա	վան	տիւ	սօն ու վաւ ժը
On	a	em	pê	ché	le	pi lla ge
օն	ա	ան	բէ	չէ	լը	բի յեւ ժը
On	ai	me	à	dor	mir	à l'om bre
օն	է	մը	ա	տու	միւ	ա լ'օն սը

ՎԱՐԳ ԵՐՐՈՐԳ. = ՅԱՏՈՒԿ ՀՆՉՄՈՒՆԻ ԳԱՆԻ ՄԻ ՏԱՌՅ

ԵՐՐՈՐԳ ՊԱՏԱԵՐ. — ՎՈՐՐԿ ԸՄԱՅՈՒՄԻ

SON NATUREL	SIGNIFICATION
ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՉՈՒՄՆ	ՆՇԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆ
Exerce ta mémoire	Յիշողութիւնդ կրթէ
Il exige une réparation	Նա հատուցում մը կը պահանջէ
Pratique la maxime du sage	Իմաստնայն խրատը ՚ի գործ դիր
La quête a été abondante	Դրամաժողովը առատ եղաւ
On découvre un mystère	Խորհուրդ մը կը յայտնեն
Il a conçu un soupçon injuste	Նա անիրաւ կասկած մը ունեցաւ
Le trompeur se repentira	Խաբէբայն պիտի զղջայ
L'auteur a vendu son ouvrage	Հեղինակը իւր աշխատասիրած գիրքը ծախեց
On a empêché le pillage	Յախշտակութիւնը արգիլեցին
On aime à dormir à l'ombre	Շուքի տակ բնանալը մարդ կը սիրէ

QUATRIÈME CLASSE=LETTRES NULLES

1er. TABLEAU

LETTRES NULLES ACCIDENTELEMENT ԵՐԲԵՄՆ ՉՀնՁՈՒՄԸ ԳԻՐԵՐ		ARTICULATION ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱՅՆՈՒՄԸ ԲԱՌԵՐ	
a	<i>est nul dans</i> է անհնչելն ՚ի Պէջ	Ain	si
e		էն	սի
		Pa	trie
		բա	դոխի
o		Paon	
		բան	
u		Lan	gue
		լան	կը
h		Mé	tho de
		մէ	թօ սը
e		O	ccu pé
		օ	զիւ բէ
f		A	ffi che
		ա	ֆի շը
l		Ba	llon
		պա	լոն
m		Po	mma de
		բօ	մա սը
n		Ta	nneur
		դա	նէօն

ԿԱՐԳ ԶՈՐԲՈՐԳ. = ԶՀնՁՈՒՈՂ ԳԻՐԵՐ

ԱՌՅՁԻՆ ՊԱՏԿԵՐ

SON NATUREL Բնական ՀնՁՈՒՄՆ	SIGNIFICATION ՆՅԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Ainsi	Այսպէս
Patrie	Հայրենիք
Paon	Սիրամարդ
Langue	Լեզու
Méthode	Պայման, ոճ
Occupé	Զբաղած
Affiche	Ծանուցագիր
Ballon	Օդասպարիկ դուռնդ
Pommade	Օծանելիք
Tanneur	Խաղախորդ

QUATRIÈME CLASSE=VALEURS PARTICULIÈRE

1er. TABLEAU

LETTRES NULLES ACCIDENTELLEMEN ԵՐԲԵՄՆ ԶՀՆՁՈՒԱԾ ԲԱՌԵՐ	ARTICULATION ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲՍՃՆՈՒԱԾ ԲԱՌԵՐ
p <i>est nul dans</i> է անհնչէն ՚ի յիջ	A ppui ա բիւի
r	Ba rri ca de արա ռի դա ար
s	Bé ca sse պէ գա սը
t	Bo tti ne պօ դի նը
e <i>est nul à la fin du mot dans</i> էն հնչուիլ ՚ի վերջ հետե-	Broc պրօ
d -եալ բառից	Nid նի
g	Sang սան
l	Ou til ու ՚ի
p	Drap տրա
s	Re pos ռը փօ
t	Sa lut սա լիւ
x	Paix բէ

ԿԱՐԳ ԶՈՐՐՈՐԴ. = ԶՀՆՁՈՒՈՂ, ԳՐԵՐ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՊԱՏԿԵՐ. — ՓՈՔՐԻԿ ԱՍՏՁՈՒԱԾՔ

SON NATUREL ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՁՈՒՄՆ	SIGNIFICATION ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Appui	Նեցուկ
Barricade	Պատնէշ
Bécasse	Կոցար (Թռչուն)
Bottine	Կօշիկ
Broc	Կուժ գինւոյ
Nid	Բոյն
Sang	Արիւն
Outil	Գործի
Drap	Զուխա, սաւան (չարչաֆ)
Repos	Հանգիստ
Salut	Ողջան
Paix	Խաղաղութիւն

QUATRIÈME CLASSE=LETTRES NULLES

2eme. TABLEAU: UNION DES MOTS

MOTS ARTICULÉS						
ԳԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱԺՆՈՒՄԵՐ ԲԱՍԵՐ						
U	ne	a	ffai	re	per	du
իւ	նը	ա	ֆէ	ւը	բէր	տիւ
U	ne	gou	tte	de	pluie	
իւ	նը	կու	դը	տը	բլուի	
Le	froid	de	la	nuit		
լը	ֆրուա	տը	լա	նիւի		
La	fu	reur	du	loup		
լա	ֆիւ	ուէու	տիւ	լու		
Le	drap	du	lit			
լը	տուա	տիւ	լի			
Le	ca	nard	de	l'é	tang	
լը	գա	նար	տը	լի	դան	
Un	ba	ril	de	si	rop	
էօն	պա	րի	տը	սի	ուօ	
Le	fau	bourg	de	la	vi	lle
լը	ֆօ	պուր	տը	լա	վի	լը
La	voix	du	mal	heu	renx	
լա	վուա	տիւ	մալ	էօ	ուէօ	
Un	se	cours	o	ppor	tun	
էօն	տը	գուր	օ	բօր	դէօն	

ԿԱՐԳ ԶՈՐՐՈՐԴ. = ԶՀՆԶՈՒՈՂ, ԳՐԵՐ

ՆՐԿՐՈՐԴ ՊԱՏԿԵՐ. — ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԲԱՌՈՅ

SON MATUREL	SIGNIFICATION
ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՁՈՒՄՆ	ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Une affaire perdue	Զուր աշխատանք մը
Une goutte de pluie	Անձրեւի կաթիլ մը
Le froid de la nuit	Գիշերուան ցուրտը
La fureur du loup	Գայլի կատաղութիւնը
Le drap du lit	Անկողնոյն սաւանը
Le canard de l'étang	Լճակին բաղը
Un baril de sirop	Օշարակի տակառ մը
Le faubourg de la ville	Քաղաքին արուարձանը
La voix du malheureux	Թշուառին ձայնը
Un secours opportun	Պատեհ օգնականութի

QUATRIÈME CLASSE=LETRES NULLES

3eme. TABLEAU: PETITES PHRASES

MOTS ARTICULÉS

ՎԱՆԿԵՐՈՒ ԲԱՅՆՈՒՄԻ ԲԱՆԵՐ

Il a beau coup sur pris sa fa mi lle
 Իլ ա պօ դու սիւն բռի սա ֆա մի Ելլ
 On cou pe du jone dans l'é tang
 Օն դու բլլ տիւ ժօն տան լ'է դան
 La rhu bar be ra fraî chit le sang
 Լա աիւ պար պր աա ֆռէ շի լլ սան
 C'est u ne a ffaire très di fi ci le
 ս'էդ Իւ նը ա ֆէ ոը դուէ տի ֆի սի լլ
 Il a dé cou vert un nid de cor beau
 Իլ ա տէ դու վէն էօն նի ալլ գօր պօ
 En ten dez vous l'é cho de la mon ta gne
 ան դան տէ վու լ'է գօ տը Լս ժօն դա նեը
 Six fois dix font soi xan te
 սի ֆուա տիդ ֆօն սուա սան դը
 Les qua dru pè des ont qua tre pieds
 Լէ գուա տրիւ բէ տը Օն դա դոք բիէ
 Le faon est le pe tit d'u ne bi che
 Լլ ֆօն է Լլ բլլ դի տիւ նը պի շը
 A gi ssez pru de mment
 ա ժի սէ բուիւ սա մօն

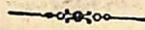
ԿԱՐԳ ՉՈՐՐՈՐԴ. = ՉՀՆՉՈՒՈՂ ԳՐԵՐ

ԵՐԲՐԳ ՊԱՏԿԵՐ. — ՎՈՐՐԻԿ ԱՍՆՏՈՒՄԵՐ

SON MATUREL ԲՆԱԿԱՆ ՀՆՉՈՒՄԵ	SIGNIFICATION ՆԵՍՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Il a beaucoup surpris sa famille	Նա շատ զարմացուց իւր ընտանիքը
On coupe du jone dans l'étang	Կնիւնը լճակէն կը կըսւրեն
La rhubarbe rafraîchit le sang	Խաչնդեղը (բավէնա) աւրիւնը կը զովացընէ
C'est une affaire très difficile	Այս շատ դժուար գործ է
Il a découvert un nid de corbeau	Նա ագուաւի բոյն մը գտաւ
Entendez-vous l'écho de la montagne?	Լեբան սրձագանգնեղը կը լսէ՞ք
Six fois dix font soixante	Վէց անգամ տասը կ'ընէ վաթսուն
Les quadrupèdes ont quatre pieds	Չորբոսանիք չորս սոք ունին
Le faon est le petit d'une biche	Եղնորթը եղնին ձագն է
Agissez prudemment	Վարուեցէ՛ք խոհմաւթեամբ

PONCTUATION FRANÇAISE

1 , Virgul	9 .. Tréma
2 ; Point-virgule	10 - Trait-d'union
3 : Deux-points	11 — Tiret
4 . Point	12 “ „ Guillemets
5 ? Point interrogatif	13 § Paragraphe
6 ! Point exclamatif	14 () Parenthèses
7 ... Points suspensifs	15 [] Crochets
8 ' Apostrophe	16 * Astérisque

La *virgule* (,) indique le plus léger repos.
 Le *point-virgule* (;) marque une pose plus forte que la virgule.
 Les *deux-points* (:) marque un repos encore plus considérable que le *point virgule*.
 Enfin, le *point* (.) indique la plus forte de toutes les poses.
 L'usage des autres signes est spécialement indiqué dans la Grammaire.

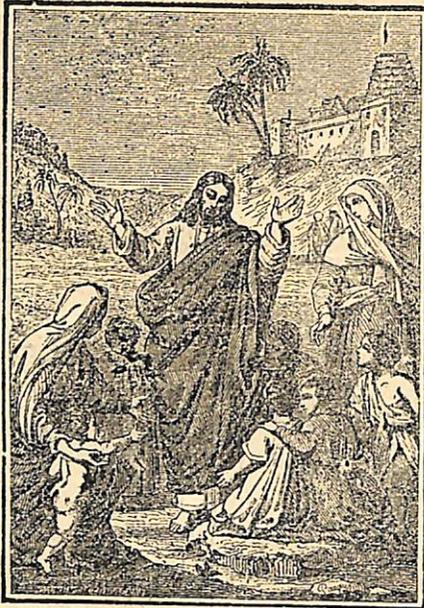
ԳՍՂՂԻԱՐԷՆ ԿԷՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1 , Ստորակէտ	9 .. Կրկնակէտ
2 ; Միջակէտով ստոր	10 - Միացման կէտ
3 : Նրկու կէտ	11 — Գիծ
4 . Վերջակէտ	12 “ „ Չակերտ
5 ? Հարցական կէտ	13 § Հատուածոյ նշան
6 ! Չարմացական կէտ	14 () Փակակէտ
7 ... Ընդհատուէ կէտեր	15 [] Կոր նշան
8 ' Մակակէտ	16 * Աստղանիշ

Ստորակէտը խիստ թեթեւ հանգիստ մը կը ցուցնէ ընթերցման ժամանակ :
 Միջակէտը աւելի հանգիստ՝ քան ստորակէտն , Նրկու կէտը եւս առաւել հանգիստ՝ քան միջակէտն :
 Վերջապէս , վերջակէտն , ամեն կէտերէն աւելի հանգիստ :
 Միւս կէտերը կամ նշանները աւելի փերու կանութեան կը պատկանին , և այն տեղ ուսանելու է իրենց նշանակութիւնը :

LECTURE COURANTE

PENSÉES MORALES

CROYONS en Dieu; que notre piété soit sincère et ferme.

La source de toutes les Vertus, c'est la Justice. Elle nous apprend à faire pour les autres ce que nous voudrions qu'ils fissent pour nous-mêmes. Il faut la garder envers soi-même comme envers les autres, car il ne convient pas plus de se laisser faire du mal que d'en faire; en un mot, la Justice franchement et invariablement appliquée satisfait à tous les devoirs et à toutes les obligations de l'homme.

L'amour du travail assure à l'homme mille moyens d'être heureux. C'est le travail qui lui procure sa subsistance de tous les jours, et qui prépare le repos de sa vieillesse. C'est le travail qui éloigne la pauvreté et qui procure à la société des citoyens utiles. Enfin, le travail, dirigé par l'intelligence, apporte l'abondance dans chaque famille; car celui qui est laborieux, frugal, économe et fidèle, ne peut manquer de prospérer et de réussir dans ses entreprises. Que l'homme honore donc sa profession par la vertu, dans quelque état que la Providence l'ait placé.

Quelle que soit votre profession, rappelez-vous que c'est surtout pendant la jeunesse qu'on peut, par des habitudes régulières, se préparer l'aisance pour l'avenir. Songez à devenir un jour votre propre maître, car le bien le plus cher, c'est l'indépendance.

Attachez-vous à bien connaître tous les détails et tous l'ensemble de votre profession, par là vous y deviendrez habiles, et l'habitude vous la rendra facile. Pour cela employez votre temps avec zèle, discernement et prudence. "Faites ce que vous faites," a dit un sage, c'est-à-dire, portez toute votre attention sur la seule chose qui vous occupe dans le moment même. Que toutes les heures destinées au travail ne soient employées qu'au travail, et que les heures de repos soient aussi consacrées exclusivement au repos. Chaque chose a son temps.

Abstenez-vous des dépenses inutiles ou frivoles. Evitez surtout de faire des dettes, car les dettes sont

l'esclavage le plus dur qu'un homme puisse subir : elles ne conduisent qu'à la misère. Si vous avez de l'ordre et de l'économie, et que vous ne vous livriez point à des entreprises au-dessus de vos forces, vous n'aurez jamais besoin d'en faire.

C'est une erreur de croire que la probité consiste uniquement à ne pas voler l'argent dans la poche des autres : celui qui trompe sur le poids, sur la mesure, sur la qualité, sur le prix de sa marchandise, celui-là n'est point un honnête homme, c'est véritablement un voleur.

La modestie fait briller les talents; l'orgueil, partage des sots, rend ceux-ci insupportables aux autres hommes.

La douceur nous fait aimer de ceux qui vivent autour de nous; la rudesse et la méchanceté font qu'ils nous détestent et nous évitent.

Soyons toujours prêts à secourir nos semblables, et montrons-nous humains et généreux envers tous.

Ne trompons jamais personne, disons toujours la vérité; soyons fidèles à notre parole.

Soyons modestes dans la prospérité, supportons l'adversité avec courage; ne faisons souffrir personne de nos peines.

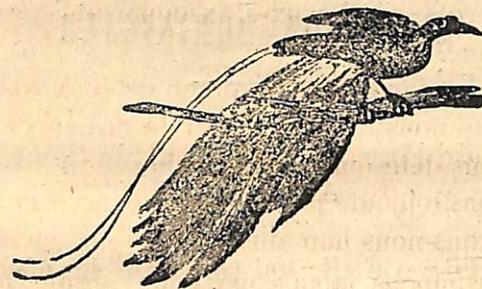
Soyons indulgents pour les défauts d'autrui, nous rappelant que nous avons aussi les nôtres, car personne n'est parfait.

Ne mettons point de précipitation dans nos jugements et soyons prudents avec les personnes que nous ne connaissons pas.

Parlons peu, pensons bien, gardons nos secrets.

Choisissons nos amis, recherchons la société des honnêtes gens.

Sachons borner nos désirs, et faisons toujours passer le devoir avant le plaisir; évitons les excès de l'intempérance, si nous voulons conserver notre santé; en un mot, ayons horreur du mal et attachons-nous constamment au bien, et nous serons heureux.

L'ORAISON DOMINICALE

Au nom du Père, et du Fils, et du Saint-Esprit.
Ainsi soit-il.

NOTRE PÈRE, qui êtes dans les cieux, que votre nom soit sanctifié, que votre règne arrive, que votre volonté soit faite en la terre comme au ciel; donnez nous aujourd'hui notre pain quotidien, et pardonnez-nous nos offenses, comme nous pardonnons à ceux qui nous ont offensés; et ne nous abandonnez point à la tentation, mais délivrez-nous du mal. Ainsi soit-il.

MATTHIEU. Ch. V. 3.

HEUREUX les pauvres en esprit; car le royaume des cieux est à eux.

Heureux ceux qui pleurent; car ils seront consolés.

Heureux les débonnaires, car ils hériteront la terre.

Heureux ceux qui sont affamés et altérés de la justice, car ils seront rassasiés.

Heureux les miséricordieux, car ils obtiendront miséricorde.

Heureux ceux qui ont le cœur pur, car ils verront Dieu.

Heureux ceux qui procurent la paix; car ils seront appelés enfants de Dieu.

Heureux ceux qui sont persécutés pour la justice; car le royaume des cieux est à eux.

MARC. IX. 40.

ET quiconque vous donnera un verre d'eau en mon nom, par ce que vous appartenez à Christ, je vous dis en vérité, qu'il ne perdra pas sa récompense.

Mais quiconque scandalisera l'un de ces petits qui croient en moi, il vaudrait mieux pour lui qu'on lui mît une meule au cou, et qu'on le jetât dans la mer.

Que si ta main te fait tomber dans le péché, coupe-la; il vaut mieux pour toi que tu entres dans la vie n'ayant qu'une main, que d'avoir deux mains, et d'aller dans la géhenne, dans le feu qui ne s'éteint point.

Où leur ver ne meurt point, et où le feu ne s'éteint point.

LUC. VI. 23.

BÉNISSEZ ceux qui vous maudissent, et priez pour ceux qui vous outragent.

Et à celui qui te frappe à une joue, présente-lui aussi l'autre; et si quelqu'un t'ôte ton manteau, ne l'empêche point de prendre aussi l'habit de dessous.

Donne à tout homme qui te demande; et si quelqu'un t'ôte ce qui est à toi, ne le redemande pas.

Et ce que vous voulez que les hommes vous fassent, faites-le leur aussi de même.

Car si vous n'aimez que ceux qui vous aiment, quel gré vous en saura-t-on? puisque les gens de mauvaise vie aiment aussi ceux qui les aiment.

Et si vous ne faites du bien qu'à ceux qui vous font du bien, quel gré vous en saura-t-on? puisque les gens de mauvaise vie font la même chose.

JEAN. XII. 44.

CELUI qui croit en moi, ne croit pas en moi, mais en celui qui m'a envoyé.

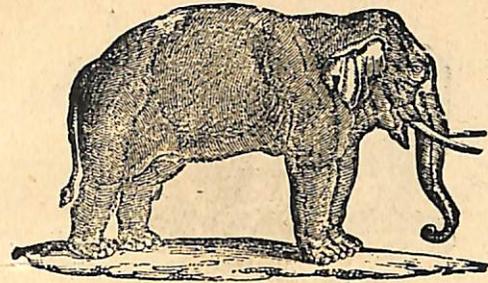
Et celui qui me voit, voit celui qui m'a envoyé.

Je suis venu au monde, moi qui suis la lumière, afin que quiconque croit en moi, ne demeure point dans les ténèbres.

Et si quelqu'un entend mes paroles et ne croit pas, je ne le juge point; car je ne suis point venu pour juger le monde, mais pour le sauver.

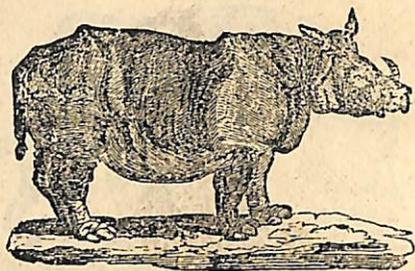
Celui qui me rejette, et ne reçoit point mes paroles, a déjà qui le juge; la parole que j'ai annoncée, c'est elle qui le jugera au dernier jour.

Car je n'ai point parlé par moi-même, mais le Père qui m'a envoyé m'a prescrit ce que j'ai à dire et de quoi je dois parler.

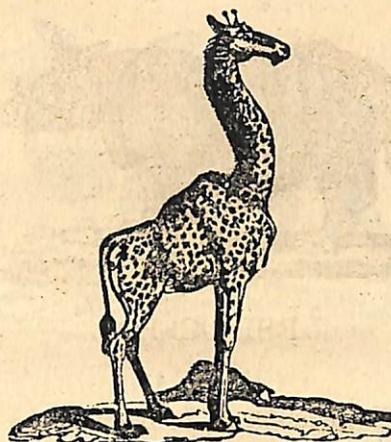
ELÉPHANT.

LES Eléphants sont de très-grands animaux. dont la tête est fort éloignée du sol et d'un volume en rapport avec les énormes défenses dont la mâchoire supérieure est armée. Leurs narines se prolongent en une trompe charnue, mobile en tous sens, douée d'une grande sensibilité, et terminée en dessus par un appendice en forme de doigt. C'est un véritable organe de tact; ils s'en servent également pour se défendre et pour saisir tout ce qu'ils veulent porter à la bouche. Au moyen de cette trompe, ils pompent la boisson et la lancent ensuite dans leur gosier. Ils ont de larges oreilles, une peau épaisse, ridée et presque dépourvue de poils, une queue très-menue. Ces animaux vivent à peu près deux cents ans; ils se nourrissent d'herbes et de feuilles. Ils se réunissent en troupe sous la conduite d'un vieux mâle, dans le voisinage des rivières, où ils aiment à se plonger; ils nagent avec facilité. On les apprivoise aisément. et tout le monde sait combien ils montrent de docilité, de douceur et d'intelligence.

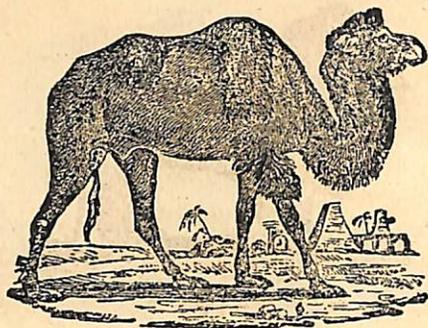
RHINOCÉROS.

APRÈS l'Éléphant, le Rhinocéros est le plus puissant des animaux quadrupèdes : il a au moins douze pieds de longueur, six à sept pieds de hauteur, et la circonférence du corps à peu près égale à sa longueur. Il est remarquable par l'épaisseur extrême de sa peau et par la corne solide qu'il porte sur le nez ; et cet animal ne craint ni la griffe du tigre, ni l'ongle du lion, ni le fer, ni le feu du chasseur. Il se nourrit d'herbes grossières, d'arbrisseaux épineux et mange aussi de toutes sortes de graines. Les Rhinocéros habitent les parties les plus chaudes de l'ancien continent ; ils ne se rassemblent pas en troupes ; ils sont plus solitaires, plus sauvages et peut-être plus difficiles à chasser et à vaincre. Ils n'attaquent point les hommes, à moins qu'ils ne soient provoqués ; mais alors ils entrent en fureur et sont très-redoutables. Leur intelligence paraît fort bornée, et leur naturel est farouche et indomptable.

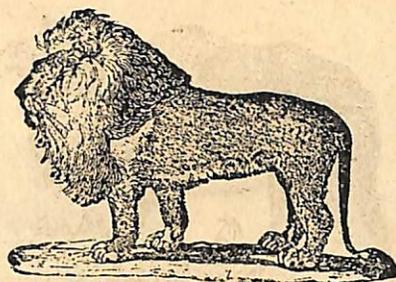
GIRAFE.

LA Girafe est un des premiers, des plus beaux, des plus grands animaux, et qui, sans être nuisible, est en même temps l'un des plus inutiles. C'est le plus élevé de tous les animaux, car sa tête atteint à dix-huit pieds de hauteur. Il a les dents comme les cerfs : ses deux cornes sont longues d'un pied, elles sont droites et grosses comme le bras, garnies de poil. Son cou est long et les jambes très-hautes, celle de devant surtout. Quand l'animal saute, il lève ensemble les deux pieds de devant, et ensuite les deux de derrière. Il porte toujours la tête très-haute, et ne se nourrit que des feuilles des plus hauts arbres, ne pouvant paître l'herbe à terre, à cause de sa trop grande hauteur ; il est même forcé de se mettre à genoux pour boire. Sa peau est élégamment mouchetée de brun sur un fond blanc. Le douceur de ses yeux annonce celle de son naturel. Les girafes habitent dans les plaines de l'Afrique : elles vont en petites troupes de dix ou douze.

CHAMEAU.

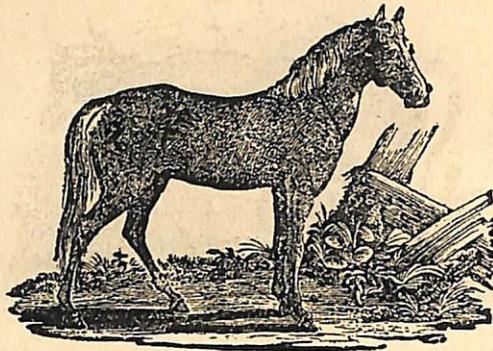
LES Chameaux sont remarquables par les masses énormes de graisse qu'ils ont sur le dos, et qui les font paraître bossus, et par la structure de leurs pieds; qui sont admirablement bien conformés pour marcher sur le sable, si commun dans les régions habitées par ces animaux. Ces animaux sont propres aux parties chaudes de l'ancien continent; ils sont célèbres par leur docilité, par la faculté de soutenir de longues routes, quoique pèsamment chargés, et surtout par leur extrême sobriété. Les chameaux, sans lesquels peut-être les hommes n'eussent jamais pu traverser les vastes solitudes de sable que l'on rencontre en Asie et en Afrique, ont la faculté de passer plusieurs jours sans boire, ce qui tient probablement à de grands amas de cellules qui garnissent les côtés de leurs panse, et dans lesquelles il s'accumule ou se produit continuellement de l'eau. Dans l'Arabie et dans d'autres contrées où l'on fait servir le chameau à différents usages, il est regardé comme le plus précieux des animaux.

LION.

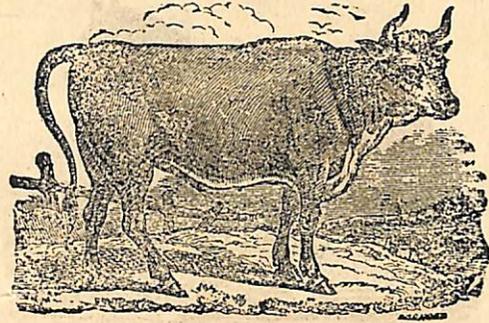
LE Lion est distingué par sa couleur fauve, uniforme, la touffe de poils qui termine sa queue, et la crinière épaisse qui garnit la tête, le cou et les épaules chez le mâle. Il habite principalement l'Atlas; mais on le trouve aussi en Arabie et entre l'Inde et la Perse. C'est le plus fort et le plus courageux des animaux de proie. Il n'attaque l'homme que quand il est pressé par le besoin: on peut le rendre docile dans la captivité. Sa force est telle que d'un seul coup de patte il brise parfois les reins d'un cheval, et que d'un coup de queue il terrasse l'homme le plus robuste. Il a environ huit ou neuf pieds de longueur depuis le museau jusqu'à l'origine de la queue. Il préfère la chair des animaux vivants, de ceux surtout qu'il vient d'égorger; c'est toujours sur les animaux qu'il se jette, et jamais sur les hommes, à moins qu'ils ne le frappent; car alors il reconnaît à merveille celui qui vient de l'offenser, et il quitte sa proie pour se venger.

CHEVAL.

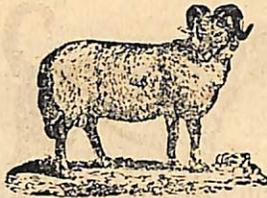
LE cheval est de tous les animaux celui qui, avec une grande taille, a le plus de proportion et d'élégance dans les parties de son corps : Il est originaire des grandes plaines du centre de l'Asie; mais aujourd'hui il est répandu en nombre immense dans presque toutes les parties du monde, et il n'existe plus à l'état sauvage que dans les lieux où des chevaux domestiques ont recouvré la liberté, comme en Tartarie et en Amérique. L'importation de ces animaux dans le nouveau monde ne date que d'environ trois siècles et demi, et cependant les chevaux sauvages y sont en nombre immense. Le cheval peut vivre environ trente ans; mais dans sa vieillesse, il perd presque toutes ses qualités précieuses. Avant l'âge de quatre ou cinq ans il ne peut être ni monté ni employé au trait. C'est une créature qui renonce à son être pour n'exister que par la volonté d'un autre, qui, se livrant sans réserve, ne se refuse à rien, sert de toutes ses forces, s'excède, et même meurt pour mieux obéir.

BŒUF.

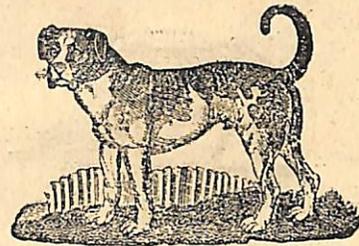
LE Bœuf ordinaire, qui dans sa jeunesse est appelé *veau*, et dont le mâle porte le nom de *taureau* a pour femelle la *vache*, qui a les quatre mamelles placées par paires; il a un front plat, plus long que large et des cornes rondes. Aussi vigoureux que docile, le bœuf est d'une grande utilité pour l'économie domestique et pour l'agriculture soit comme bête de trait, soit à raison des produits qu'ils nous fournit. Sa chair constitue un de nos aliments les plus sains et les plus nourrissants. Sa peau, tannée, se change en cuir; les poils entrent dans la composition de certains mortiers, et servent de bourre; on brûle sa graisse. Enfin le lait de la vache donne la crème, le fromage et le beurre. Il y a des bœufs dans toutes les parties du monde, mais ces animaux sont originaires de l'Europe et de l'Asie. Que de pauvres familles sont aujourd'hui réduites à vivre de leur vache!

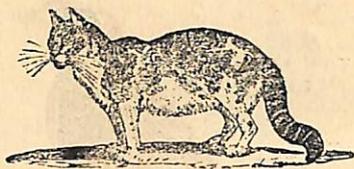
MOUTON.

LE Mouton domestique, qui dans sa jeunesse porte le nom *d'agneau* et dont la femelle est appelée *brebis*, est un animal très-connu. On l'élève en troupeaux nombreux, pour obtenir sa toison, qu'on tond tous les ans vers le mois de Mai, et dont les poils frisés se nomment laine. La graisse de ces animaux, blanche et cassante, sert à faire la chandelle. Le goût de la chair du mouton, la finesse de la laine, la quantité du suif et même la grandeur et la grosseur du corps de ces animaux, varient beaucoup suivant les différents pays. Les brebis *mérinos*, qui se trouvent en Espagne, sont remarquables par la finesse de leur laine. Cet animal est pour l'homme le plus précieux; seul il peut suffire aux besoins de première nécessité; il fournit tout à la fois de quoi se nourrir et se vêtir, sans compter les avantages particuliers que l'on sait tirer du suif, du lait, de la peau et même des os de cet animal, auquel il semble que la nature n'ait pour ainsi dire rien accordé en propre, rien donné que pour le rendre à l'homme.

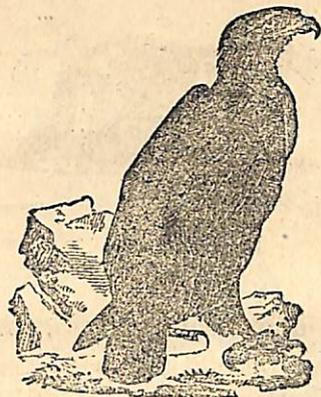
CHIEN.

LE Chien domestique varie à l'infini par la taille, la forme, la couleur et la qualité du poil. Indépendamment de la beauté de sa forme, de la vivacité, de la force, de la légèreté, il a par excellence toutes les qualités intérieures qui peuvent lui attirer les regards de l'homme. Un naturel ardent, colère, même féroce. et sanguinaire, rend le chien sauvage redoutable à tous les animaux, et cède dans le chien domestique aux sentiments les plus doux, au plaisir de s'attacher, et au désir de plaire; il vient en rempant mettre aux pieds de son maître son courage, sa force, ses talents, il attend ses ordres pour en faire usage; un coup d'œil suffit, il entend les signes de sa volonté. Plus sensible aux souvenirs des bienfaits qu'à celui des outrages, il a de plus la fidélité, la constance dans ses affection: nulle ambition, nul intérêt, nul désir de vengeance, nulle crainte que celle de déplaire; il est tout zèle, tout ardeur et tout obéissance.

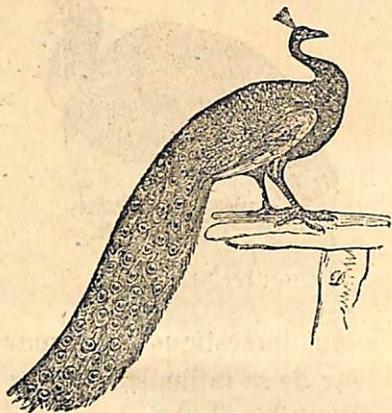
CHAT.

LE Chat domestique est originaire des forêts d'Europe. Dans son état sauvage, il est gris-brun avec des ondes transverses plus foncées. En domesticité, il varie en couleur, finesse et longueur de poil. Le chat est un domestique infidèle qu'on ne garde que par nécessité, pour l'opposer à un autre ennemi domestique encore plus incommode. Quoique cet animal, ait de la gentillesse, il a en même temps une malice innée, un caractère faux, un naturel pervers, que l'éducation ne fait que masquer. Il paraît ne sentir que pour soi, n'aimer que sous condition, ne se prêter au commerce que pour en abuser. Il prend aisément des habitudes de société, mais jamais des mœurs. La forme du corps et le tempérament sont d'accord avec le naturel: le chat est joli, léger, adroit, propre et voluptueux; il aime ses aises, il cherche les meubles les plus mollets pour s'y reposer et s'ébattre. Par cette convenance de naturel, il est moins incompatible avec l'homme que le chien, dans le quel tout est sincère.

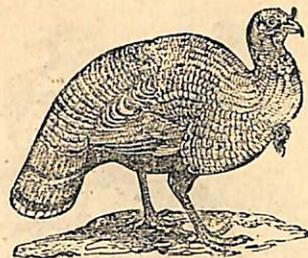
AIGLE.

IL y a plusieurs espèces d'Aigles. La première est le *grand Aigle*, qui est nommé *l'Aigle royal*, ou *le roi des Oiseaux*, et connu sous le nom *d'Aigle doré*. C'est le plus grand de tous les aigles et le plus noble: la femelle a jusqu'à trois pieds et demi de longueur et plus de huit pieds et demi de vol ou d'envergure; le mâle est plus petit. Il a le bec et les ongles crochus et formidables; il voit par excellence, mais il n'a que peu d'odorat; il ne chasse donc qu'à vue. C'est de tous les oiseaux celui qui s'élève le plus haut; quoiqu'il ait l'aile très-forte, comme il a peu de souplesse dans les jambes, il a quelque peine à s'élever de terre, surtout lorsqu'il est chargé. Le grand Aigle paraît être demeuré dans les pays tempérés et chauds; il est féroce, fier et difficile à réduire. Il jette de temps en temps un cri aigu, sonore, perçant et lamentable. Cet oiseau enlève pour sa nourriture non seulement les agneaux, les chevreaux, les jeunes gazelles, mais il attaque aussi les renards et les loups.

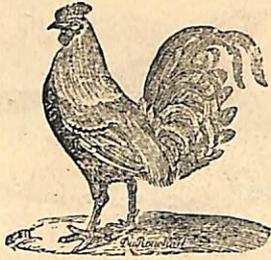
PAON.

SI l'empire appartenait à la beauté, le Paon serait, sans contredit, le roi des oiseaux; il n'en est point sur qui la nature ait versé ses trésors avec plus de profusion: la taille grande, le port imposant, la démarche fière, la figure noble, les proportions du corps élégantes et sveltes, tout ce qui annonce un être de distinction lui a été donné. Une aigrette mobile et légère, peinte des plus riches couleurs, orne sa tête et l'élève sans la charger: son incomparable plumage semble réunir tout ce qui flatte nos yeux dans le coloris tendre et frais des plus belles fleurs. La nature a fait du plumage du paon un tableau unique, où elle tire de leur mélange avec des nuances plus sombres, et de leurs oppositions entre elles un nouveau lustre et des effets de lumière si sublimes, que notre art ne peut ni les imiter ni les décrire. Quoique le paon soit depuis longtemps comme naturalisé en Europe, cependant il n'en est pas plus originaire; ce sont les Indes orientales, qui doivent être regardées comme son pays natal.

DINDON.

SE Dindon domestique est remarquable, soit par la grandeur de sa taille, soit par la forme de sa tête, soit par certaines habitudes naturelles, qui ne lui sont communes qu'avec un petit nombre d'autres espèces. Sa tête, qui est fort petite à proportion du corps, est seulement recouverte, ainsi qu'une partie du cou, d'une peau bleuâtre, chargée de mamelons rouges et blanchâtres; de la base du bec descend sur le cou une espèce de barbillon charnu, rouge et flottant, qui est composé d'une double membrane. Sur la base du bec supérieur s'élève une caroncule charnue. Si quelque objet étranger se présente inopinément, cet oiseau, qui n'a rien dans son port ordinaire que d'humble et de simple, se renferme tout à coup avec fierté, sa tête et son cou se gonflent; la caroncule conique se déploie; toutes ces parties charnues se colorent d'un rouge vif; en même temps les plumes du cou et du dos se hérissent, et la queue se relève en évantail, tandis que les ailes s'abaissent en se déployant jusqu'à traîner par terre. Dans ce cas sa démarche est grave, accompagnée d'un bruit sourd, qui est suivi d'un long bourdonnement. Le Dindon est originaire de l'Amérique, bien qu'on l'ait nommé *Coq d'Inde*.

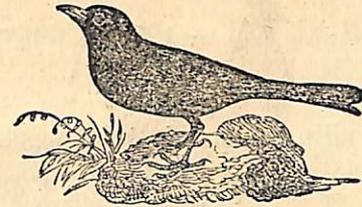

COQ.

CET oiseau domestique est le plus commun de tous. Son corps, dans sa situation naturelle, se soutient à peu près parallèle au plan de position, le bec de même; le cou s'élève verticalement: le front est orné d'une crête rouge et charnue et le dessous du bec d'une double membrane de même couleur. La queue est presque droite, composée de quatorze grandes plumes, dont les deux du milieu sont beaucoup plus longues que les autres, et qui se recourbent en arc. Il chante indifféremment la nuit et le jour; et son chant est fort différent de celui de sa femelle, qui est la poule.

Le coq a beaucoup de soin pour ses poules; il les conduit, les défend, les menace, va chercher celles qui s'écartent, les ramène, et ne se livre au plaisir de manger que lorsqu'il les voit toutes manger autour de lui. Quand un autre coq se présente, sans lui donner le temps de rien entreprendre il accourt l'œil en feu, les plumes hérissées, se jette sur son rival, et lui livre un combat opiniâtre, jusqu'à ce que l'un ou l'autre succombe.

Cet oiseau est originaire des grandes Indes.

LE CORBEAU.

CET oiseau a été fameux dans tous les temps: mais sa réputation est encore plus mauvaise qu'elle n'est étendue, peut-être par cela même qu'il a été confondu avec d'autres oiseaux, et qu'on lui a imputé tout ce qu'il y avait de mauvais dans plusieurs espèces. On l'a toujours regardé comme le dernier des oiseaux de proie, et comme l'un des plus lâches et des plus dégoûtants. Les voiries infectes, les charognes pourries, sont le fond de sa nourriture; s'il s'assouvit d'une chair vivante, c'est de celle de ces animaux faibles et utiles, comme agneaux, levrants, etc. On prétend même qu'il attaque quelquefois les grands animaux avec avantage, et que suppléant à la force qui lui manque par la ruse et l'agilité, il se cramponne sur le dos des buffles, les ronge tout vifs et en détail, après leur avoir crevé les yeux; et ce qui rendrait cette férocité plus odieuse, c'est qu'elle serait en lui l'effet non de la nécessité, mais d'un appétit de préférence pour la chair et le sang, d'autant qu'il peut vivre de tous les fruits, de toutes les graines, de tous les insectes, et même des poissons morts, et qu'aucun autre animal ne mérite mieux la dénomination *d'omnivore*.

JÉRUSALEM — ԵՐՈՒՍՍԱՂԷՄ

CETTE ville antique de la Palestine, capitale du royaume de Juda, est construite sur plusieurs collines disposées en amphithéâtre, et dont les principales sont celles de Sion et d'Acra. Aujourd'hui Jérusalem n'a plus rien de son ancienne splendeur; toutefois elle est encore le chef-lieu d'un des pachaliks de Syrie, et le siège d'un patriarche Arménien; ainsi que d'un patriarche Grec et d'un patriarche Latin, comme aussi d'un évêque protestant. Sa population actuelle s'élève environ à 25,000 habitants. Cette ville est divisée en quatre quartiers, celui des Juifs, à l'O. de la colline de Sion; celui des Arméniens à l'E. de cette colline; celui des Latins et des Grecs au Sud de la colline d'Acra; et celui des Musulmans sur le mont Moriah. Jérusalem a de hautes murailles crénelées et garnies de tours. L'Eglise du S. Sépulcre (bâtie par S^{te}. Hélène, mère de Constantin) et l'Eglise Arménienne de S^t. Jacques en sont les plus précieux monuments; on remarque aussi la mosquée d'Omar (el-Haram), et un assez grand nombre de ruines. Cette localité où il y avait autrefois très peu d'industrie et de commerce, commence à recevoir un peu d'animation par la petite colonie d'Européens qui y séjournent, et par la foule nombreuse des pèlerins de toutes nations qui viennent chaque année la visiter aux époques de Noël et de Pâque.

ETCHMIADZIN ET VALARSABADE

ԷՉՄԻԱԾԻՆ ԵՒ ՎԱՂԱՐՇԱՊՍ

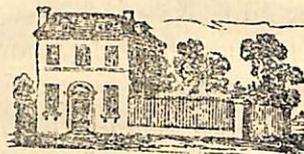
ETCHMIADZIN, qui est près de la ville de Valarsabade, située au Nord de l'Ararat, est la première Eglise patriarcale des Arméniens; et, depuis l'époque des Arsacides jusqu'à maintenant, c'est le siège le plus sacré et le plus honorable des grands Pontifes Arméniens. La tradition rapporte que le dessin en a été donné par Jésus-Christ lui-même, dans une vision, à notre saint père Grégoire, surnommé l'Illuminateur, et qui fut un des apôtres de l'Arménie: ce fut ce dernier, qui vivait au temps de Tiritade, qui fit construire ce monument sacré, en 321 et qui lui donna le nom "d'Etche-Miadzin,, qui veut dire "descente du Fils-Unique,, et il plaça là le siège, qui a été occupé, jusqu'à nos jours par 146 Grands Patriarches qui portent le nom de "Catholicos,,. Valarsabade, qui n'est plus maintenant qu'un bourg, a été bâti 650 ans avant Jésus-Christ par le Grand Erouant; et ayant été ensuite rebâtie et embellie par le roi Valarse, elle fut nommée par lui, de son nom, Valarsabade; mais maintenant c'est à peine s'il reste quelques vestiges des constructions de ces derniers.

CONSTANTINOPLE — ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

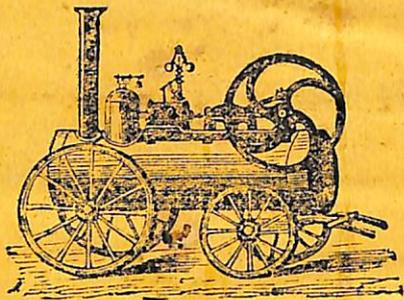
CONSTANTINOPLE est l'une des villes les plus magnifiques et les plus superbes du monde; elle est située sur le canal du Bosphor; autrefois elle était appelée Bizance, mais ensuite elle prit le nom de l'empereur Constantin. Après la division de l'empire romain, elle devint la capitale et la résidence des empereurs, qui peu à peu l'étendirent par des constructions grandioses; dès lors les habitants commencèrent à s'appeler Roumains, du nom de leur race dominante, tandis que les dominateurs prirent leur propre langue, et formèrent une nationalité très-compiquée. Mohammed II s'empara de Constantinople en 1453, et lui donna le nom de *Stamboul*, en faisant la capitale de l'empire Ottoman. L'Aspect extérieur de cette ville est admirable. Les maisons et les rues anciennes sont d'une forme très-irrégulière; malgré cela, de superbes mosquées et d'innombrables villages embellissent cette ville, qu'on peut appeler la Reine de l'Orient. Le nombre de ses habitants s'élève à près d'un million, dont la plus grande partie se compose de Turcs; les autres sont Arméniens, Grecs, Juifs, &c. C'est la résidence d'un patriarche Grec et d'un patriarche Arménien. Constantinople est présentement regardée comme le centre de la nationalité Arménienne.

SMYRNE — ՋՄԻՒՆԻՍ

CETTE ville située à l'Ouest de l'Asie Mineure et à l'Orient de l'Archipel, sur un golfe qui porte son nom, est très-belle, très-peuplée, très-commerçante, ce qui est dû à une ancienne émigration des Grecs: on pense même qu'Homère y est né. Cette célèbre ville, après être tombée sous la domination de diverses nations, et avoir passé en 1402 sous le joug de Tamerlan qui la détruisit, passa enfin aux mains des Turcs, qui la possèdent jusqu'à présent. Autrefois Smyrne était célèbre par les sciences, et elle l'est encore maintenant plus qu'aucune autre ville des Turcs: elle a 160,000 habitants de nations diverses, parmi lesquelles les Arméniens passent pour les plus habiles, les plus intelligents et les plus intrépides quoiqu'ils ne soient qu'au nombre d'environ 6000, mais leur influence est si grande, qu'il semble souvent aux voyageurs que Smyrne est une ville Arménienne. Cette ville est particulièrement célèbre par ses relations commerciales avec tous les pays du monde.

Trig

2013 1020

« Ազգային գրադարան

NL0058819

